

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
z dnia 2010 r.

w sprawie stosowania do funkcjonariuszy Służby Więziennej przepisów Kodeksu pracy w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy

Na podstawie art. 117 ust. 3 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa tryb i zakres stosowania do funkcjonariuszy Służby Więziennej, zwanych dalej „funkcjonariuszami”, przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.¹⁾) w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz właściwość przełożonych w tych sprawach.

§ 2.

Kierownik jednostki organizacyjnej Służby Więziennej, zwany dalej „kierownikiem”, wykonuje w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby zadania i czynności pracodawcy określone w art. 207 § 2 i 2¹, art. 207¹, art. 208, art. 209¹, art. 213-216, art. 223-227, art. 232-234 § 1, § 3-4, art. 236, art. 237⁴, art. 237⁶, art. 237⁷ § 1 pkt 2, art. 237⁹ § 1 i 2 i art. 237¹⁰ oraz art. 237¹⁵ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, zwanej dalej „Kodeksem pracy”.

§ 3.

Kierownik w celu realizacji zadań w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby przestrzega przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy określonych w art. 217-222¹, art. 228 § 3, art. 229 § 2-7, art. 237³, art. 237⁵ Kodeksu pracy.

§ 4.

Kierownik, odpowiednio do zakresu swojego działania może organizować lub prowadzić w stosunku do podległych funkcjonariuszy szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby zgodnie z programami szkoleń uwzględniającymi charakter tej służby w Służbie Więziennej.

§ 5.

1. Kierownik wyznacza funkcjonariuszy do wykonywania zadań służby bezpieczeństwa i higieny służby.
2. Kierownik ustala liczbę funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1, oraz zakres wykonywanych przez nich zadań, w porozumieniu z komórką właściwą do spraw medycyny pracy i bezpieczeństwa i higieny pracy w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej, biorąc pod uwagę stan etatowy jednostki organizacyjnej Służby Więziennej oraz jej zakres działania, a także charakter i warunki służby.
3. Funkcjonariusz, o którym mowa w ust. 1, powinien spełniać następujące wymagania kwalifikacyjne:
 - 1) posiadać zawód technika bezpieczeństwa i higieny pracy albo
 - 2) wyższe wykształcenie o kierunku lub specjalności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy albo studia podyplomowe w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
4. Organizacja i rozkład czasu służby funkcjonariusza, o którym mowa w ust. 1, powinny zapewniać pełną realizację zadań i czynności w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby.
5. Funkcjonariusz, o którym mowa w ust. 1, nie może ponosić jakichkolwiek niekorzystnych dla niego następstw z powodu wykonywania zadań i uprawnień w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby.
6. Funkcjonariuszowi, o którym mowa w ust. 1, zapewnia się dostęp do informacji mogących wywierać wpływ na bezpieczeństwo służby i ochronę zdrowia funkcjonariuszy jednostki organizacyjnej Służby Więziennej.

§ 6.

Zadania i czynności w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby określone w art. 212 Kodeksu pracy wykonuje kierownik lub funkcjonariusz odpowiedzialny za funkcjonowanie służby, działu, oddziału, zespołu lub grupy funkcjonariuszy.

§ 7.

Funkcjonariusz jest obowiązany:

- 1) przestrzegać przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy określone w art. 211 Kodeksu pracy,
- 2) dbać o należyty stan sprzętu uzbrojenia oraz sprzętu i urządzeń pożarniczych w miejscu pełnienia służby,
- 3) stosować się do zaleceń lekarza medycyny pracy Służby Więziennej,
- 4) stosować środki ochrony zbiorowej, a także używać przydzielonych środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego zgodnie z przeznaczeniem, również w przypadku realizowanych zadań związanych z dozowaniem osób pozbawionych

wolności wykonujących pracę w warunkach zagrożeń czynnikami występującymi w środowisku służby.

§ 8.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 13 sierpnia 2010 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654, Nr 116, poz. 740 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958 i Nr 157, poz. 1241, Nr 219, poz. 1704.

Uzasadnienie

Konieczność wydania projektowanego rozporządzenia podyktowana jest wejściem w życie ustawy z dnia 9 kwietnia 2010r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79 poz. 523), która w art. 117 ust. 3 upoważniła Ministra Sprawiedliwości do wydania rozporządzenia w sprawie stosowania w Służbie Więziennej wskazanych ustawą przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, z uwzględnieniem specyfiki oraz pragmatyki służbowej. Dotychczas tryb i zakres stosowania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w służbie nie był określony.

W przedstawionym projekcie wskazano, że kierownik jednostki organizacyjnej Służby Więziennej wykonuje obowiązki pracodawcy w rozumieniu przepisów zawartych w dziale dziesiątym Kodeksu pracy, m.in. jest obowiązany chronić zdrowie i życie funkcjonariuszy (...), przekazywać informacje o zagrożeniach (...), z uwzględnieniem specyfiki służby. Realizuje on również zadania określone w art. 208 w przypadku, gdy na terenie jednostki organizacyjnej Służby Więziennej pracują pracownicy innego pracodawcy, z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony, zapewniających bezpieczeństwo funkcjonowania zakładów karnych i aresztów śledczych. Taki zapis jest konieczny ze względu na priorytetowe obowiązki wynikające z Kodeksu karnego wykonawczego oraz ustawy pragmatycznej.

W zakresie szkoleń uwzględniono struktury organizacyjne Służby Więziennej oraz włączono do problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy także zagadnienia z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Programy zaś powinny uwzględniać charakter służby, np. obejmować narażenia na czynniki psychospołeczne występujące na służbie. Kierownik w stosunku do funkcjonariuszy podległych może organizować i przeprowadzać szkolenia lub zlecać podmiotom wskazanym w przepisie wykonawczym do art. 237⁵ Kodeksu pracy. Jednocześnie należy podkreślić, że obowiązkiem kierownika, niezależnie od przyjętego rozwiązania, jest zapewnienie przeszkolenia funkcjonariuszom oraz prowadzenie okresowych szkoleń w zakresie bezpieczeństwa i higieny służby.

Ze względu na odrębności w zakresie trybu i sposobu organizacji struktur Służby Więziennej wprowadzono odrębny tryb ustalania osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i higienę pracy, świadomie rezygnując z możliwości zatrudniania podmiotów zewnętrznych. Stałe zatrudnienie jest konieczne również ze względu na to, że osoby te będą też odpowiedzialne za bezpieczeństwo i higienę pracy osób pozbawionych wolności wykonujących pracę na terenie zakładów karnych i aresztów

śledczych. Dlatego też wskazano jednoznacznie, że kierownik jednostki organizacyjnej Służby Więziennej wyznacza funkcjonariuszy wykonujących zadania przewidziane dla służby bezpieczeństwa i higieny służby. Mając na uwadze pragmatykę służbową, planowanie budżetu i etatów w Służbie Więziennej, postanowiono zobowiązać kierownika jednostki do ustalania liczby funkcjonariuszy (wykonujących te zadania), w porozumieniu z komórką właściwą do spraw służby medycyny pracy i bezpieczeństwa i higieny pracy w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej.

Projektowane rozporządzenie określa wymagania kwalifikacyjne funkcjonariusza wykonującego zadania przewidziane dla służby bezpieczeństwa i higieny służby. Funkcjonariusz ten nie może ponosić jakichkolwiek niekorzystnych dla niego następstw z powodu wykonywania zadań i uprawnień w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby.

Uznano, że w Służbie Więziennej obowiązki określone w art. 212 Kodeksu pracy – należące do osoby kierującej pracownikami – realizuje kierownik lub funkcjonariusz odpowiedzialny za funkcjonowanie danej służby, działu, oddziału, zespołu lub grupy funkcjonariuszy.

Do katalogu obowiązków należących do funkcjonariusza dodano obowiązki wynikające ze specyfiki służby: obowiązek dbania o stan uzbrojenie i urządzeń pożarniczych w miejscu pełnienia służby, obowiązek stosowania środki ochrony również podczas dozoru pracy osób pozbawionych wolności, a także obowiązek stosowania się do zaleceń lekarza jednostek medycyny pracy Służby Więziennej, o których mowa w art. 112 ustawy o Służbie Więziennej.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i przepisów technicznych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości. Nikt nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektowaną regulacją.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje rozporządzenie.

Projekt rozporządzenia dotyczy funkcjonariuszy Służby Więziennej.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt rozporządzenia został przekazany do konsultacji społecznych: Forum Związków Zawodowych, Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność” oraz Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa. Żaden ze wskazanych podmiotów nie zgłosił uwag do projektu.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych.

Projektowane rozporządzenie nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego. Projekt nie spowoduje dodatkowych wydatków z budżetu państwa, realizacja celów rozporządzenia nastąpi w ramach limitu środków zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2010 r. oraz w limitach na lata kolejne.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Przedstawione w projekcie rozporządzenia rozwiązania prawne nie będą miały wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym także na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionów.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

7. Wskazanie źródeł finansowania.

Koszty związane z wejściem w życie projektowanego rozporządzenia pokrywane będą z wydatków bieżących więziennictwa.